

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

z dnia 2024 r.

w sprawie Gminnego programu wychodzenia z bezdomności i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dla
Miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2025-2028

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 2 pkt. 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.) Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny program wychodzenia z bezdomności i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dla Miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2025-2028, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego
z dnia 2024 r.

GMINNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU DLA MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2025-2028

Opracował:

Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Wodzisławiu Śląskim

I. WPROWADZENIE

Bezdomność stanowi we współczesnym świecie jedną z najbardziej dotkliwych kwestii społecznych. Problem ten często postrzegany jest jako zjawisko patologiczne. Niewątpliwie osoby bezdomne są grupą społeczną szczególnie narażoną na proces wykluczenia społecznego – nierzadko bywają stygmatyzowane przez innych ludzi. Społeczeństwo posiada ugruntowane stereotypy na temat osób bezdomnych, utożsamiając bezdomność z alkoholizmem, przestępczością, bezrobociem, brudem, lenistwem, chorobą czy ubóstwem. Taka sytuacja znacznie utrudnia osobom bezdomnym integrację ze środowiskiem, a co za tym idzie – powrót do normalnego życia. Mając na uwadze powyższe aspekty, należy podkreślić, że bezdomność to przede wszystkim trudne doświadczenie człowieka, któremu przyszło się z nim zmierzyć. Doświadczenia osób bezdomnych – pozyskane podczas „bycia” bezdomnym – są dla nich piętnem, z którym nie potrafią sobie samodzielnie poradzić.

Definicja osoby bezdomnej została ujęta w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Zgodnie z nią osoba bezdomna to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym, w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy, i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Warto zwrócić uwagę, iż stawanie się osobą bezdomną jest zazwyczaj procesem długotrwałym, zaś proces ten bardzo często determinowany jest wieloma okolicznościami. Na bezdomność wpływają zarówno czynniki zewnętrzne, jak i wewnętrzne. W obszarze czynników zewnętrznych wyróżniamy różnorodne uwarunkowania społeczno-ekonomiczne i polityczne, natomiast w sferze czynników wewnętrznych znajdują się właściwości osobowościowe oraz psychologiczne człowieka. Bezdomność jest stanem złożonym, na który wpływ mają czynniki instytucjonalne, materialne, rodzinne, osobiste, zdrowotne, losowe i środowiskowe.

Bezdomność może być spowodowana w szczególności:

- 1) rozpadem rodziny (zerwanie przez członków rodziny więzi formalnych, psychologicznych i społecznych, czyli zaburzenia funkcjonowania rodziny),
- 2) eksmisją w wyniku zadłużenia w opłatach,
- 3) brakiem stałych dochodów lub ich niskim poziomem,
- 4) uzależnieniami,
- 5) zaburzeniami psychicznymi,
- 6) niepełnosprawnością,
- 7) opuszczeniem zakładu karnego przy jednoczesnym braku możliwości powrotu do swojego ostatniego miejsca zamieszkania,
- 8) trudnością w adaptacji lub powrotu do środowiska rodzinnego po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z terminologią prawną pomoc i wsparcie środowiskom osób bezdomnych należą do kompetencji gminy, której działania w tym zakresie są formą obowiązkową. Do podstawowych zadań wliczają się: udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Oprócz wskazanych powyżej elementarnych zadań – w obszarze wsparcia – wyróżnia się także usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

Bezdomność, z uwagi na swój charakter, niewątpliwie skłania do podejmowania działań mających na celu przeciwdziałanie temu trudnemu problemowi społecznemu oraz minimalizowanie jego skutków. Przyjęcie rozwiązań w obszarze działania i przeciwdziałania bezdomności staje się mocno uzasadnione i konieczne.

Podstawa prawna:

1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne, w szczególności:
 - Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2024.1283 t.j. z dnia 26.08.2024),
 - Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U. z 2024.475 t.j. z dnia 29.03.2024),
 - Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. z 2024.1491 t.j. z dnia 8.10.2024)
 - Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U. z 2024.917 t.j. z dnia 17.10.2024),
 - Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U. z 2024.146 t.j. z dnia 6.02.2024),
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2023.1939 t.j. z dnia 20.09.2023),
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U. z 2024.424 t.j. z dnia 21.03.2024),
 - Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (tj. Dz.U. z 2023.725 t.j. z dnia 18.04.2023).
2. Program wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:
 - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Wodzisław Śląski na lata 2016-2025.

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością przebywające na terenie Wodzisławia Śląskiego – jak również osoby bezdomne przebywające poza terenem gminy, które ostatnie stałe zameldowanie posiadały w Wodzisławiu Śląskim – wyrażające chęć wyjścia z problemu bezdomności.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA BEZDOMNOŚCI NA TERENIE MIASTA WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO

Analizując skalę występowania zjawiska bezdomności dla Gminy Wodzisław Śląski, niewątpliwie należy uznać, iż utrzymuje on raczej stały poziom z nieznacznymi tendencjami wzrostowymi, szczególnie w obszarze osób bezdomnych, które wymagają pomocy w schroniskach oferujących usługi opiekuńcze. Skala występowania problemu bezdomności na przełomie czterech lat została ujęta w poniższej tabeli.

Tabela nr 1

ROK	Liczba osób bezdomnych Gminy Wodzisław Śląski				
	Schroniska dla bezdomnych	Schroniska dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi	Łącznie	W tym bezdomne kobiety	Ogrzewalnia
2020	28	9	37	6	40
2021	27	11	38	5	35
2022	19	13	32	4	35
2023	16	14	30	2	35

Źródło: MOPS Wodzisław Śląski

Dokonana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej analiza charakterystyki środowiskowej osób bezdomnych z gminy Wodzisław Śląski wykazała, iż bezdomność częściej dotyczy mężczyzn niż kobiet. Bezdomne kobiety w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezdomnych w przekroju kilkuletnim prezentuje tendencję spadkową, w roku 2023 stanowiły zaledwie 0,6% w odniesieniu do łącznej ilości osób bezdomnych, natomiast w roku 2020 procent ten wynosił 2,2%. Bezdomne kobiety pojawiają się także na ogrzewalni, gdzie również stanowią nieliczny odsetek. Zgodnie z statystką dotyczącą osób przebywających i korzystających z ogrzewalni, znaczna część to mężczyźni, skala kilkuletnich analiz wykazuje stałą liczbę korzystających z tej formy wsparcia. Warto wskazać, iż pomoc w postaci ogrzewalni wpisała się już w stały element formy pomocy niesionej dla każdej osoby wymagającą działań interwencyjnych polegających na zabezpieczeniu schronienia i ogrzania się w minimalnej formie i stanowi ważny element niesienia pomocy osobą bezdomnym.

Większość osób bezdomnych to osoby w wieku produkcyjnym, pozostała część to osoby, które osiągnęły już wiek emerytalny – zwykle bez jakichkolwiek środków oraz zasobów finansowych. Analizując szerzej obszar osób bezdomnych aktywnych zawodowo warto podkreślić, że osoby te często borykają się z "syndromem wyuczonej bezradności", przekazywanej z pokolenia na pokolenie. Znamienne – dla omawianej grupy społecznej – jest tak zwane życie z dnia na dzień, bez potrzeby osiągania dóbr materialnych oraz przywiązania się do czegośkolwiek. Spora część osób bezdomnych posiada wykształcenie zawodowe lub jest bez żadnych kwalifikacji. Osoby te w znacznej części pozostają bez stałego zatrudnienia, czasem podejmują prace dorywcze bez umowy o pracę, trudnią się zbieractwem.

Ponadto podstawowym problemem w analizowanym środowisku, są uzależnienia. W znacznej części problem ten dotyczy używki w postaci alkoholu, jednak obserwuje się także spory wzrost uzależnień od środków psychoaktywnych – w szczególności wśród osób młodszych. Wielokrotnie właśnie ta grupa trafia na ulicę przez swoje uzależnienie od narkotyków. W środowisku rodzinnym dochodzi do kłótni oraz mocnych nieporozumień, których zarówno uzależniony, jak i rodzina, nie są w stanie przezwyciężyć. W efekcie młodsze osoby, chcąc oderwać się od kontroli utożsamianej przez nie z „reżimem”, zrywają więzi emocjonalne w poszukiwaniu własnego sposobu na życie – często z fatalnym skutkiem. Ostatecznie osoby bezdomne, nie mając perspektyw, zasobów, wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, nie potrafią znaleźć zatrudnienia, czego efektem jest pogłębiające się uzależnienie, bezdomność i ubóstwo.

Rozważając kwestię osób bezdomnych z problemem alkoholowym, warto nadmienić, że większość osób bezdomnych, mimo znacznych szkód, jakie wyrządził alkohol w ich życiu, zaprzecza swojemu alkoholizmowi i nie chce podejmować leczenia odwykowego. Zatem osoby pracujące z bezdomnymi już na wstępie stoją przed dużym wyzwaniem, gdyż pobudzenie świadomości – w przypadku uzależnień – nie należy do zadań łatwych. Zakres oraz rodzaj terapii jest bardzo szeroki i uwarunkowany etapem, na jakim obecnie znajduje się osoba uzależniona. Taka forma pomocy jest mocno spersonalizowana i dostosowana do zdiagnozowanej potrzeby.

Warto również nadmienić, że w gronie osób bezdomnych pojawia się problem tak zwanej bezdomności z wyboru. Osoby te borykają się z problemem bezdomności przede wszystkim ze względu na mocne poczucie własnej niezależności. Osoby bezdomne odrzucają wsparcie i oferowaną pomoc, a styl życia, który prowadzą, jest przez nie w pełni akceptowany. W grupie osób bezdomnych z wyboru wyróżniamy również i takie, które są bezdomne, ponieważ cierpią na zaburzenia natury psychicznej. Ta specyficzna grupa także wymaga podjęcia specjalistycznych działań, które przyczynią się do poprawy ich sytuacji.

Diagnozy środowiskowe pokazały, że miasto Wodzisław Śląski oraz oferowane przez aglomerację miejską wsparcie dla osób bezdomnych pozwalają na szybkie uzyskanie pomocy. Na terenie miejskim łatwiej jest dostrzec osobę bezdomną, zaś służby społeczne są w stanie w krótkim czasie

podjąć działania zaradcze dla zdiagnozowanej osoby bezdomnej. Tak skoordynowane działania powodują, że osoby bezdomne pozostają na terenie miasta, co potwierdza liczba osób przebywających np. w ogrzewalni. Zgodnie z obowiązującymi przepisami pobyt w ogrzewalni jest niezobowiązujący oraz niewymagający od osoby bezdomnej jakiegokolwiek współpracy czy też konieczności zmiany trybu życia, jaki prowadzi.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że wszystkie zdiagnozowane problemy w obszarze bezdomności są jedynie namiastką szczegółowych i głębszych problemów, które występują u poszczególnych osób bezdomnych. Wspólny mianownik w postaci braku dachu nad głową nie uprawnia do zignorowania istotnych kwestii, takich jak jednostkowość oraz indywidualizm osoby bezdomnej. Każda osoba posiada inne potrzeby; inne jest również tempo w jakim osoby bezdomne przyjmują proponowane zmiany. Elementem łączącym środowisko bezdomności jest brak posiadania świadomości, że sposób postrzegania świata przez pryzmat braku konieczności zmiany trybu życia, może być bezpośrednią przyczyną degradacji społecznej. Taka postawa będzie przyczyną osiągnięcia stanu bezdomności, jego pogłębiania i pozostawania w nim.

IV. CELE PROGRAMU

1. Cel główny:

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie zjawisku bezdomności oraz łagodzenie jego skutków przez wsparcie i podejmowanie inicjatyw na rzecz osób bezdomnych.

2. Cele szczegółowe:

- 1) Zapewnienie osobom zagrożonym bezdomnością oraz bezdomnym bezpieczeństwa socjalnego.
- 2) Aktywizacja osób bezdomnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania użytecznych ról i funkcji społeczno-zawodowych.
- 3) Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie bezdomności i wczesnej interwencji.

V. REALIZACJA PROGRAMU

1. Program zakłada budowanie spójnego systemu pomocy w Gminie Wodzisław Śląski dla osób i grup dotkniętych problemem bezdomności i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Program obejmuje następujące kierunki działań:
 - 1) Działania o charakterze profilaktycznym – zapobiegające poszerzaniu się zjawiska bezdomności, uwzględniające szczegółową identyfikację problemu i analizę towarzyszących bezdomności zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym.
 - 2) Działania o charakterze osłonowym – zapobiegające degradacji biologicznej i społecznej osób zagrożonych z zastosowaniem standardowych rodzajów i form świadczeń pomocy społecznej z wykorzystaniem dostępnych środków oraz podstawowych elementów pracy socjalnej.
 - 3) Działania o charakterze aktywizującym – zmierzające do wyprowadzenia z bezdomności konkretnych osób i grup społecznych, rokujących perspektywę przezwyciężenia tej sytuacji.
3. Działania podejmowane zgodnie z celami programu wskazanymi w rozdziale IV pkt. 2.

Tabela nr 2

Cel szczegółowy 1: Zapewnienie osobom zagrożonym bezdomnością oraz bezdomnym bezpieczeństwa socjalnego		
Lp.	Działanie	Wskaźniki
1.	Zapewnienie doraźnej pomocy – schronienia w ogrzewalni.	1. Liczba osób bezdomnych, którym

		udzielono doraźnej pomocy w ogrzewalni.
2.	Zapewnienie tymczasowej pomocy – schronienia w noclegowni.	1. Liczba osób bezdomnych, którym udzielono tymczasowej pomocy w noclegowni.
3.	Zabezpieczenie noclegu, wyżywienia, środków higieny i odzieży w schronisku.	1. Liczba osób bezdomnych, które miały zapewniony nocleg, wyżywienie, środki higieny i odzież w schronisku.
4.	Zapewnienie schronienia w mieszkaniu treningowym lub wspomagającym.	1. Liczba osób bezdomnych, którym udzielono schronienia w mieszkaniu chronionym.
5.	Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczeń z: ZUS (renta, emerytura), PUP, pomocy społecznej.	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba osób bezdomnych, które uzyskały wsparcie.
6.	Udzielenie pomocy w wyrabianiu lub odtwarzaniu dokumentów.	1. Rodzaj uzyskanego wsparcia. 2. Liczba osób bezdomnych, które uzyskały wsparcie.
7.	Współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi służby zdrowia w udzielaniu doraźnej pomocy medycznej i sanitarnej.	1. Liczba podjętych działań. 2. Rodzaj podjętych działań.

Tabela nr 3

Cel szczegółowy 2: Aktywizacja osób bezdomnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania użytecznych ról i funkcji społeczno-zawodowych		
Lp.	Działanie	Wskaźniki
1.	Praca z osobami bezdomnymi z wykorzystaniem indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.	1. Liczba osób bezdomnych, które realizowały indywidualny program wychodzenia z bezdomności.
2.	Udzielenie pomocy w poszukiwaniu stałych miejsc zamieszkania.	1. Liczba osób bezdomnych, którym udzielono pomocy w poszukiwaniu stałych miejsc zamieszkania.
3.	Udzielenie pomocy w nawiązaniu kontaktów z rodziną.	1. Liczba podjętych działań w tym zakresie.
4.	Umożliwienie podjęcia leczenia uzależnień i terapii.	1. Liczba osób bezdomnych, które podjęły leczenie. 2. Liczba osób bezdomnych, które uczestniczyły w terapii w warunkach ambulatoryjnych oraz w warunkach stacjonarnych.
5.	Umożliwienie uczestnictwa w szkoleniach i warsztatach mających na celu integrację społeczną i zawodową.	1. Liczba działań w tym zakresie. 2. Rodzaj i tematy szkoleń.
6.	Wspieranie różnych form zatrudnienia w tym socjalnego oraz innych form aktywizacji zawodowej.	1. Liczba osób bezdomnych, którzy podjęli pracę. 2. Rodzaj podjętego zatrudnienia.
7.	Udzielanie wsparcia i poradnictwa między innymi: pracownik socjalny, prawnik, psycholog, terapeuta, doradca zawodowy.	1. Liczba osób bezdomnych którym udzielono wsparcia i poradnictwa. 2. Rodzaj udzielonego wsparcia i poradnictwa.

Tabela nr 4

Cel szczegółowy 3: Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie bezdomności i wczesnej interwencji		
Lp.	Działanie	Wskaźniki
1.	Stała współpraca instytucji i organizacji w zakresie problemu bezdomności.	1. Liczba spotkań roboczych, porozumień, dokumentów, itp.
2.	Prowadzenie kampanii informacyjnej skierowanej do osób bezdomnych i lokalnej społeczności.	1. Liczba kampanii informacyjnych. 2. Liczba rozdysponowanych ulotek, plakatów.
3.	Monitoring miejsc przebywania osób bezdomnych na terenie miasta szczególnie w okresie jesienno-zimowym.	1. Liczba patroli pracowników Straży Miejskiej, Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
4.	Cykliczne spotkania przedstawicieli instytucji i służb miejskich zaangażowanych w pomoc osobom bezdomnym.	1. Liczba spotkań. 2. Liczba przedstawicieli instytucji i służb miejskich biorących udział w spotkaniach.

4. Formy schronienia:

Program zakłada różne formy schronienia, których zastosowanie uzależnione będzie od indywidualnej potrzeby i sytuacji danej osoby bezdomnej. Wyróżnia się następujące formy:

OGRZEWALNIA – to forma pomocy dla osób bezdomnych, która zapewnia pomoc w postaci interwencyjnego miejsca w warunkach zapobiegających wychłodzeniu organizmu i zapewniających bezpieczeństwo. Odbiorcą usługi będą osoby bezdomne (bez dachu nad głową) na co dzień żyjące w przestrzeni publicznej, miejscach niemieszkalnych oraz pozbawione miejsca w innej placówce dla osób bezdomnych, wymagające pomocy (interwencyjnie, doraźnie) w zakresie zapewnienia schronienia oraz ochrony zdrowia i życia, szczególnie w sytuacjach obniżonej temperatury powietrza.

Ogrzewalnia winna być wyposażona w miejsca do siedzenia, a co za tym idzie przebywający tam mają możliwość jedynie tzw. ogrzania się.

NOCLEGOWNIA – placówka dla osób bezdomnych zapewniająca tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego, które umożliwia spędzenie nocy w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia. Odbiorcą usługi będą osoby bezdomne (bez dachu nad głową) wymagające tymczasowej pomocy w zakresie zapewnienia schronienia.

Noclegownia może dysponować pomieszczeniami wieloosobowymi, w których każda bezdomna osoba posiada własne miejsce do spania, a przebywający w placówce mają możliwość spędzenia w niej nocy.

SCHRONISKO – placówka dla osób bezdomnych, w której są odpowiednie warunki i możliwości zmierzające do aktywizacji osób bezdomnych. Schronisko zapewnia pobyt całodobowy, możliwość spożycia i przygotowania posiłku, wymianę odzieży i obuwia, środki czystości, a także uczestnictwo w różnego rodzaju działaniach pomagających w integracji społecznej. Bezdomni zobowiązani są do przestrzegania obowiązującego regulaminu. Klienci schroniska mogą zostać objęci indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności, który zobowiązuje bezdomnych do działań zmierzających do wyjścia z trudnej sytuacji w jakiej się znajdują.

Ponadto pobyt w schronisku przysługuje jedynie tym osobom bezdomnym, które zobowiążą się do współpracy z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy w ramach z kontraktu socjalnego.

MIESZKANIE TRENINGOWE LUB WSPOMAGANE – przewidziane dla osób pomyślnie realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności. Skierowanie na czas określony

do mieszkania treningowego lub wspomaganego z zasobów komunalnych mogą otrzymać przede wszystkim osoby posiadające własne źródło dochodu, które same będą ponosić koszty związane z jego utrzymaniem.

Nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem w mieszkaniu chronionym pełnić będą pracownicy socjalni. Mieszkanie to jest formą schronienia tymczasową, przejściową a osoby w nim zamieszkujące mają obowiązek ubiegania się o mieszkanie socjalne, komunalne bądź inne niebędące w ewidencji zasobów mieszkaniowych gminy.

5. Forma działań socjalno-edukacyjnych kierowanych dla osób bezdomnych:

DZIAŁANIA SOCJALNO-EDUKACYJNE dla osób bezdomnych są prowadzone przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, które polegają na przekazywaniu wszelkich danych o możliwości uzyskania pomocy.

W zależności od indywidualnej sytuacji, osoby mogą być zobowiązane do następujących działań;

- złożenie wniosku w celu otrzymania dokumentu tożsamości,
- rejestracji w urzędzie pracy,
- uregulowania spraw meldunkowych,
- zdiagnozowania problemu uzależnienia, podjęcie terapii,
- wyboru formy i miejsca leczenia w zależności od diagnozy,
- złożenia wniosku o lokal z zasobów miejskich,
- zamieszkania we wskazanej przez pracownika socjalnego placówce oraz przestrzegania obowiązującego w niej regulaminu,
- podjęcia działań zmierzających do uzyskania zatrudnienia oraz, w zależności od sytuacji, przekwalifikowania zawodowego, zdobycia dodatkowych kwalifikacji, kontaktu z doradcą zawodowym w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- leczenia i ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- zachowania regularnego kontaktu z pracownikiem socjalnym,
- oraz wszystkich innych działań niezbędnych do polepszenia sytuacji osoby bezdomnej.

6. Realizator programu:

Program jest realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urząd Miasta w Wodzisławiu Śląskim,
- Straż Miejska w Wodzisławiu Śląskim,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta w Wodzisławiu Śląskim,
- Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim,
- Komenda Powiatowa Policji w Wodzisławiu Śląskim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim,
- Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Gorzycach,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień AL-MED – Dzienny Oddział Odwykowy w Wodzisławiu Śląskim,
- Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu FENIX w Wodzisławiu Śląskim,
- Organizacje pożytku publicznego działających na rzecz osób zagrożonych bezdomnością, bezdomnych oraz wykluczonych społecznie,
- Grupa Anonimowych Alkoholików w Wodzisławiu Śląskim,
- Schroniska na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego lub w najbliższej okolicy,
- Noclegownie na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego lub w najbliższej okolicy,
- Ogrzewalnia na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego lub w najbliższej okolicy.

VI. PRZEWIDYWANE REZULTATY

Założenia programu pozwolą w sposób bardziej efektywny pomagać osobom bezdomnym, wyjść z trudnej sytuacji życiowej i ponownie zintegrować się ze środowiskiem lokalnym. Zaproponowane w programie rozwiązanie dotyczące między innymi zabezpieczenia schronienia dla osób bezdomnych, udzielonego im wsparcia w zakresie poprawy sytuacji socjalno-bytowej w tym: relacji rodzinnych, ponownej integracji i aktywizacji społecznej, oferowane terapie etc. mają na celu usprawnienie funkcjonowania danej osoby w społeczeństwie oraz podjęcie próby całkowitego przezwyciężenia problemu, jakim jest bezdomność.

Program zakłada w dużym stopniu podejmowanie przez osoby bezdomne inicjatywy na rzecz zmiany swojej sytuacji życiowej poprzez realizację kierowanych do nich form wsparcia w postaci indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności oraz kontraktu socjalnego. Formy te stanowią swoistego rodzaju podstawę do pracy z osobą bezdomną – przy jednoznacznym założeniu, iż osoba bezdomna będzie świadomie i dobrowolnie uczestniczyła w proponowanym wsparciu. Wskazana powyżej postawa niewątpliwie przyczyni się do osiągnięcia pozytywnych efektów programu. Osoba bezdomna będzie miała możliwość rozpoczęcia nowego etapu swojego życia ukierunkowaną na pozyskanie świadomości, co do zachodzących zmian. Otrzyma szansę na zmianę, która będzie uzależniona od jego indywidualnej postawy oraz zaangażowania.

Osiągnięcie ustalonych założeń i rezultatów niewątpliwie przyczyni się do polepszenia sytuacji w zachowaniu i postępowaniu osoby bezdomnej. Dzięki temu osoba bezdomna włączy się ponownie do społeczeństwa. Szerszym skutkiem przeciwdziałania problemowi osób bezdomnych oraz pozytywnym efektem dla miasta Wodzisławia Śląskiego będzie zmniejszenie występowania problemu bezdomności w mieście.

VII. MONITORING

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim w terminie do 31 marca każdego roku przedkłada Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego sprawozdanie z realizacji działań.

Dane, które zostaną ujęte w sprawozdaniu będą odnosiły się do celów określonych w Tabelach: nr 2, nr 3, nr 4 niniejszego Programu. Przedłożone sprawozdanie będzie również zawierać podsumowanie, co do realizacji każdego celu szczegółowego.

Uzasadnienie

Opracowanie programu wychodzenia z bezdomności i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dla gminy Wodzisław Śląski powiązane jest z koniecznością spełniania przez Gminę zadań własnych o charakterze obowiązkowym, do których należą między innymi udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym w tym także tworzenie oraz realizację programów osłonowych. Ponadto ze względu na złożoność przyczyn pozostawania w bezdomności, osoby bezdomne wymagają różnorodnych działań na rzecz zaspokojenia ich potrzeb oraz włączenia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, stąd głównym celem programu jest przeciwdziałanie zjawisku bezdomności oraz łagodzenie jego skutków przez wsparcie i podejmowanie inicjatyw na rzecz osób bezdomnych.